

Nowelizacja ustawy Prawo energetyczne. Posiedzenie Podkomisji w dniu 15.11.2006. Stanowisko SNWES

1. Stowarzyszenie SNWES podtrzymuje swoje stanowisko przesłane do MG w dniu 30.10.2006 w sprawie sposobu określania wysokości opłaty zastępczej dla źródeł kogeneracyjnych gazowych (i ogólnie o mocy mniejszej od 1 MW) jako różnicy ceny energii elektrycznej pułapowej i na rynku konkurencyjnym.
2. Stowarzyszenie SNWES uznaje za niezbędne wprowadzenie gwarancji dla niezależnych wytwórców energii skojarzonej odnośnie sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w kogeneracji na rynku konkurencyjnym (poza rynkiem bilansującym, i poza obszarem elektroenergetyki zintegrowanej pionowo).
3. Stowarzyszenie SNWES uznaje za niezbędne wprowadzenie rozróżnienia opłaty zastępczej (ceny pułapowej, p.1) dla kogeneracji: (i) w postaci źródeł gazowych o mocach 1 MW i powyżej, (ii) dla kogeneracji na małą skalę oraz (iii) dla mikrokogeneracji. Pojęcia „kogeneracja na małą skalę” i „mikrokogeneracja” są tu użyte zgodnie ze zdefiniowanymi nazwami w projekcie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12.09.2006 w sprawie kogeneracji (szczegółowego zakresu obowiązku ...). Stowarzyszenie uznaje przy tym za niezbędną zmianę kryterium kwalifikowania kogeneracji do „mikrokogeneracji”, mianowicie zastąpienie górnego progu mocowego „mikrokogeneracji” wynoszącego w projekcie rozporządzenia 50 kW_{el} progiem 200 kW_{el} .

Uzasadnienie

W czasie, w którym trwały prace nad projektem nowelizacji ustawy zaszły bardzo istotne rozstrzygnięcia, mające wielki potencjalny wpływ na funkcjonowanie rynków energii elektrycznej, ciepła i gazu (między innymi przyjęcie przez rząd programu dla elektroenergetyki), a także ujawniły się poważne kryzysy w różnych sferach: (i) technicznej – np. awarie i stany zagrożenia przedawaryjnego w systemie elektroenergetycznym w czerwcu i w lipcu 2006 roku w północno-wschodniej Polsce, (ii) środowiska – np. niewłaściwości w alokacji uprawnień do emisji CO_2 (KPRU-1 oraz KPRU-2), widoczne przez pryzmat rozpoczynającego się handlu tymi uprawnieniami, (iii) ryzyka inwestycyjnego – np. bardzo liczne odstawienia (w wyniku niekorzystnej zmiany regulacji prawnych) istniejących, bardzo nowoczesnych i bardzo dobrze zoptymalizowanych energetycznie i ekonomicznie, gazowych źródeł kogeneracyjnych z sektora niezależnych wytwórców.

1. Stanowienie wysokości opłaty zastępczej przez Prezesa URE, zgodnie z projektem nowelizacji ustawy, powoduje niebezpieczeństwo uznaniowości w tym zakresie. Wysokość opłaty zastępczej stanowiona według propozycji stowarzyszenia SNWES nie likwiduje tej uznaniowości całkowicie, ale zmniejsza jej zakres.
2. Ustanowienie obowiązku zakupu przez odbiorców końcowych (zapewnienia udziału w energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych) energii elektrycznej wytwarzanej w kogeneracji: 16,5% - 2007, 19,5% - 2011 jest „obciążone” ryzykiem związanym ze słabym rozpoznaniem rzeczywistego potencjału kogeneracji (jest parametrem o bardzo dużym stopniu niepewności). Zatem określone, wymagane udziały energii elektrycznej produkowanej w skojarzeniu mogą się okazać nietrafione. Stanowi to główne zagrożenie dla kogeneracji gazowej, która w przypadku nietrafnego (zaniżonego) określenia wymaganych udziałów pierwsza zostanie wyeliminowana z rynku.

3. Pułap cenowy proponowany przez stowarzyszenie SNWES ma tę obiektywną zaletę w przypadku kogeneracji gazowej, że koszty produkcji energii elektrycznej (i ciepła) są łatwe do wiarygodnego określenia. Wynika to stąd, że koszt gazu w kogeneracji gazowej jest pozycją dominującą (udział tego kosztu w koszcie całkowitym wynosi około 70%). Ponadto, również koszty stałe (kapitałowe i eksploatacji) są znacznie łatwiejsze do wiarygodnego analitycznego określenia niż to jest w przypadku źródeł kogeneracyjnych węglowych.

4. Rynek konkurencyjny energii elektrycznej wchodzi w fazę niestabilnego wzrostu cen, spowodowaną ujawniającymi się symptomami deficytu mocy. Najłatwiejszym sposobem uniknięcia przez rząd kryzysu w najbliższych trzech latach jest stworzenie warunków do rozwoju rozproszonej kogeneracji gazowej w sektorze inwestorów niezależnych (potencjał inwestycyjny około 3000 MW_{el}), gdzie czas realizacji inwestycji wynosi 1 do 2 lat (jest znacznie krótszy niż w przypadku kogeneracji węglowej, która będzie rozwijana w sektorze przedsiębiorstw pionowo zintegrowanych).

5. Propozycje stowarzyszenia SNWES zostały sformułowane z uwzględnieniem projektu rozporządzenia Ministerstwa Gospodarki w sprawie przetargu na budowę nowych mocy wytwórczych lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną (Projekt MG, 1209.2006) i powinny być rozpatrywane łącznie z tym projektem. Mianowicie, realizacja propozycji stowarzyszenia SNWES może uchronić rząd w ciągu najbliższych trzech lat przed uwikłaniem się we wszystkie kłopoty związane z koniecznością szybkiego wejścia w procedury przetargów regulowanych przedmiotowym rozporządzeniem.

Dodatkowe uwagi

1. Uzasadnienia do projektu nowelizacji ustawy i do rozporządzenia w sprawie kogeneracji zbyt jednostronnie prezentują problem wzrostu cen energii elektrycznej. Mianowicie, wskazują na niebezpieczeństwo wzrostu cen bieżących. W horyzoncie średnioterminowym i długoterminowym regulacje proponowane przez Ministerstwo Gospodarki – zwłaszcza jeśli zostaną jeszcze zmodyfikowane – będą natomiast istotnie hamować wzrost cen. Ten fakt nie powinien być w żadnym wypadku pomijany w uzasadnieniach.

2. Uzasadnienia do projektów nowelizacji ustawy i do rozporządzenia w sprawie kogeneracji są zbyt „pasywne” także w aspekcie oceny skutków pozacenowych, w szczególności oceny wpływu na: (i – projekt nowelizacji) dochody i wydatki budżetu sektora publicznego, sektor przedsiębiorstw, sektor rządowy i samorządowy, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki, sytuację i rozwój regionów, ekologię, (ii – rozporządzenie) rynek pracy, konkurencyjność gospodarki, sytuację i rozwój regionów. W rzeczywistości korzystny wpływ regulacji proponowanych przez Ministerstwo Gospodarki jest w tym aspekcie znacznie większy niż to przedstawia samo Ministerstwo.

Jan Popczyk

Stowarzyszenie Niezależnych Wytwórców Energii Elektrycznej

Warszawa, 16.11.2006